

พระราชกำหนดเสื่อศรยุ

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า เสื่อศรยุ เป็น เครื่อง แต่งตัวในงาน เต็มยศใหญ่แต่โบราณ มา แต่บัดนี้ได้ โปรดให้ มีเครื่อง แต่งตัวตาม ลำดับยศข้าราชการ ผู้ใหญ่ผู้น้อย ทั้ง ฝ่าย ทหาร พลเรือน จัดให้เป็น ระเบียบ เรียบ ร้อย ทรง พระราชดำริเห็นว่า การ ที่ จะใช้เสื่อศรยุ นั้น สมควร จะ มี พระราชกำหนดไว้ ให้เป็น ระเบียบ เสียด้วย จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราช กำหนดไว้ ดับไปดังนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้ให้เรียกว่า พระราชกำหนดเสด็จครู
ร. ศ. ๑๓๐

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชกำหนดแต่วันที่ได้ประกาศเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เมื่อได้ใช้พระราชกำหนดนี้แล้ว ให้ยกเลิกความใน
มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์
สำหรับตระกูลจตุจอมเกล้า ส่วนฝ่ายนำซึ่งได้ประกาศ
เมื่อ ณ วันอาทิตย์ที่ ๑ ตุลาคม ร. ศ. ๑๑๒ นั้นเสีย

มาตรา ๔ ผู้ที่จะสวมเสด็จครูนั้น ต่อไปให้สวมได้แต่ผู้มี
บรรดาศักดิ์หรือมีตำแหน่ง หรือ อยู่ในจำพวกที่ได้รับ
พระราชทานพระบรมราชานุญาต ซึ่งกล่าวไว้ในพระราช
กำหนดนี้

มาตรา ๕ ผู้ซึ่งจะสวมเสด็จครูได้โดยบรรดาศักดิ์นั้น คือ ผู้ที่
ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูง นับตั้งแต่ชั้น
ทุติยจุลจอมเกล้า หรือ จตุรภรณ์ หรือ จตุสุภรณ์
ขึ้นไป

ผู้ซึ่งจะสวมเสด็จครูได้โดยตำแหน่งนั้น คือ
ข้อ ๑ ผู้พิพากษาทุกชั้น ให้สวมเสด็จครูในเวลา
แต่งเต็มยศทุกเมื่อ

ข้อ ๒ พระบรมวงษานุวงศ์ แด่ข้าราชการ ผู้ชาน
ประกาศ หรือ ชาน คำ ถวายไชยมงคลใน ชื่อ เวตฉณเกาะ กาด

ข้อ ๓ ข้าราชการ เข้าใน นาคที่ พระราชพิธีอื่น มีกำหนด
ให้ด้รวมเสด็จ

มาตรา ๖ ลักษณะที่จะด้รวมเสด็จนั้น ถ้าเป็นผู้มีหน้าที่ กระทำ
การพิธีให้ด้รวมทั้งตัว หรือ ด้รวมเพียง บ่า อย่างใด อย่าง
หนึ่ง ตามควร แก่กิจ ถ้าไม่มีหน้าที่ กระทำ การพิธี จะ
ด้รวมทั้ง ตัว หรือ จะ ห่ม ครุ้มใหญ่ก็ได้เหมือนกัน

มาตรา ๗ เจ้านาคที่จะบรรพชา นั้น ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ด้รวมเสด็จตาม
ประเพณี ที่มีมาแต่โบราณได้ แต่ห้ามไม่ให้ ไชเสด็จ
เกิน บรรดาศักดิ์ ถ้าแต่เจ้านาค มีบรรดาศักดิ์ไม่เทียบถึง
ชั้น นายร้อย ทหารบด หรือ นายเรือ ทหารเรือ หรือ รอง
อำมาตย์ฝ่าย พลเรือน ให้ด้รวมได้แต่เพียง เสด็จชั้น ตริ

มาตรา ๘ พระบรมวงษานุวงศ์ นับแต่ หม่อมเจ้าขึ้นไป ซึ่ง ทรงศักดิ์
หรือ ตำแหน่ง ควร ทรง ฉลอง ของ ศักดิ์ ครุณั้น ให้ทรง ฉลอง
พระองค์ครุย พระราชวงษานุวงศ์กับเสด็จเสด็จนามาตย์ตงนี้ คือ
ข้อ ๑ ฉลอง พระองค์ครุยพน กวของ ทอง หรือ กวของ
เงิน บัก ทอง ฉาย ก้านแยง หรือ พน สี่ ดัดบักทอง หรือ พน

ชาว ตำบลทอง มีตำบลดอบ ตำบลต้น พระกร ปลาย พระกร
แต่ตำบดช้าง

ข้อ ๒ ตำบลดอบ พระองค์ครูย นั้น พัน กรอง ทอง
บักทอง หรือไร่ทอง เด่น หยาบ ขดิบ ถูกไม้ทองก็ได้ นอก
จาก พระบรมวงษานุวงศ์ ที่กล่าวมานี้ ให้ใช้อย่าง เลือครูย
เสนามาคย์

มาตรา ๙ เลือครูยเสนามาคย์นั้น กำหนดเป็น ๓ ชั้น คือ
ชั้นเอก ชั้นโท ชั้นตรี มีลักษณะต่างกัน ดังนี้

ข้อ ๑ ชั้นเอก เลือครูย พัน ชาว (หรือดีชฌฎณะ
มังกาน พระราชพิธี กำหนดให้แต่ง) บักทอง ดายก้าน แย่ง
มีตำบดกรองทอง บักทอง ดิดชอบ รอบ แดคั้น แชน ปลาย แชน

ข้อ ๒ ชั้นโท เลือครูย พัน ชาว (หรือดีชฌฎณะ
งาน พระราชพิธี กำหนดให้แต่ง) บักทอง ดอกกระเจาย มี
ตำบดกรองทอง บักทอง ดิดชอบ รอบ แดคั้น แชน ปลาย แชน

ข้อ ๓ ชั้นตรี เลือครูย พัน ชาว (หรือดีชฌฎณะ
งาน พระราชพิธี กำหนดให้แต่ง) ไม่มีบัก อย่างใด อย่าง หนึ่ง
มีตำบดกรองทอง บักทอง ดิดชอบ รอบ แดคั้น แชน ปลาย แชน

มาตรา ๑๐ ข้าราชการซึ่งมียศเสมอนั้นนายพลทหารบก หรือนายพล
เรือทหารเรือ หรือ มหาอำมาคย์ฝ่าย พลเรือน ให้ใช้

เลือก^๕ครู^๕ชั้น^๕เอก ยศ^๕เต็ม^๕ช^๕นาย^๕ชั้น^๕นาย^๕พัน^๕ทหารบก หรือ
นาย^๕นาวา^๕ทหาร^๕เรือ หรือ^๕อำมาตย์^๕ฝ่าย^๕พล^๕เรือ^๕ ให้^๕ใช้
เลือก^๕ครู^๕ชั้น^๕โท ยศ^๕ชั้น^๕นาย^๕ร้อย^๕ทหารบก หรือ^๕นาย^๕เรือ
ทหาร^๕เรือ หรือ^๕รอง^๕อำมาตย์^๕ฝ่าย^๕พล^๕เรือ^๕ ให้^๕ใช้^๕เลือก^๕ครู^๕
ชั้น^๕ตรี

มาตรา ๑๑ ผู้^๕ซึ่ง^๕ได้^๕รับ^๕พระราช^๕ทาน^๕ตรา^๕เครื่อง^๕ราช^๕อิสริยา^๕ภรณ์^๕ใด^๕ๆ
ให้^๕ปัก^๕รูป^๕ตรา^๕นั้น^๕ ๕ ด้วย^๕ดิน^๕เดือ^๕ม^๕ แต่^๕สี^๕ไว้^๕สำหรับ^๕ติด^๕อก
เลือก^๕ครู^๕ช่าง^๕ซ้าย ตรา^๕เครื่อง^๕ราช^๕อิสริยา^๕ภรณ์^๕ชั้น^๕ที่^๕ ๑
ให้^๕ทำ^๕ขนาด^๕กว้าง^๕ ๑๘ เซน^๕ติ^๕เม^๕เตอร์ ตรา^๕เครื่อง^๕ราช^๕
อิสริยา^๕ภรณ์^๕ชั้น^๕ที่^๕ ๒ ให้^๕ทำ^๕กว้าง^๕ ๑๔ เซน^๕ติ^๕เม^๕เตอร์ ถ้า
ได้^๕รับ^๕พระ^๕ราช^๕ทาน^๕เครื่อง^๕ราช^๕อิสริยา^๕ภรณ์^๕จุ^๕ด^๕จ^๕อม^๕เกล้า^๕ เพียง
ชั้น^๕ทุ^๕คิ^๕ย^๕จุ^๕ด^๕จ^๕อม^๕เกล้า^๕ (ยัง^๕ไม่^๕ได้^๕รับ^๕พระ^๕ราช^๕ทาน^๕ตรา)
รูป^๕สำหรับ^๕เครื่อง^๕ราช^๕อิสริยา^๕ภรณ์^๕จุ^๕ด^๕จ^๕อม^๕เกล้า^๕นั้น ให้^๕ปัก^๕
รูป^๕วง^๕ใน^๕ของ^๕ตรา^๕ทุ^๕คิ^๕ย^๕จุ^๕ด^๕จ^๕อม^๕เกล้า^๕ คือ^๕ ร^๕อบ^๕น^๕อก^๕เบ^๕น^๕แ^๕บ
น้ำ^๕เงิน^๕วง^๕ก^๕ด^๕ม^๕มี^๕หน^๕ง^๕สี่^๕ “เรา^๕จะ^๕บำ^๕รุง^๕ศ^๕ระ^๕ก^๕ุด^๕วง^๕ษ์^๕ให้^๕เจ^๕ริ^๕ญ^๕”
ใจ^๕ก^๕ด^๕าง^๕พ^๕ิน^๕ด^๕ั^๕ช^๕ม^๕ภ^๕ู^๕มี^๕อ^๕ก^๕ษ^๕ร^๕ ๑ ๓ อ^๕ก^๕ษ^๕ร^๕ไข^๕ว^๕ก^๕น^๕ ขนาด^๕กว้าง^๕
ด^๕ุ^๕ค^๕ข^๕อบ^๕ ๑๔ เซน^๕ติ^๕เม^๕เตอร์ ติด^๕อก^๕เลือก^๕ครู^๕แทน^๕ตรา^๕
จุ^๕ด^๕จ^๕อม^๕เกล้า^๕ ตรา^๕ติด^๕อก^๕เลือก^๕ครู^๕ที่^๕ว่า^๕มา^๕นี้^๕ให้^๕ติด^๕แต่^๕
คร^๕าว^๕ด^๕ะ^๕ตรา^๕เด^๕ียว

มาตรา ๑๒ โองาน^๑ สรวม^๒ เลือกร^๓ย ถ้ามี^๔ หมายกำหนดให้^๕ คิต^๖ ตารา^๗
เครื่อง^๘ ราช^๙ อิศ^{๑๐} รียา^{๑๑} ภร^{๑๒} ณ^{๑๓} ไต^{๑๔} ก็ให้^{๑๕} คิต^{๑๖} ตารา^{๑๗} เครื่อง^{๑๘} ราช^{๑๙} อิศ^{๒๐} รียา^{๒๑}
ภร^{๒๒} ณ^{๒๓} ตาม^{๒๔} หมาย^{๒๕} ถ้ามี^{๒๖} ไต^{๒๗} มี^{๒๘} หมาย^{๒๙} กำหนดให้^{๓๐} คิต^{๓๑} ตารา^{๓๒}
เครื่อง^{๓๓} ราช^{๓๔} อิศ^{๓๕} รียา^{๓๖} ภร^{๓๗} ณ^{๓๘} ไต^{๓๙} โดย^{๔๐} ฉ^{๔๑} ณะ^{๔๒} เก^{๔๓} ดี^{๔๔} หรือ^{๔๕} มี^{๔๖} หมาย^{๔๗}
กำหนด^{๔๘} ตารา^{๔๙} เครื่อง^{๕๐} ราช^{๕๑} อิศ^{๕๒} รียา^{๕๓} ภร^{๕๔} ณ^{๕๕} ไต^{๕๖} แต่^{๕๗} ผู้^{๕๘} ที่^{๕๙} จะ^{๖๐} ส^{๖๑} ร^{๖๒} ว^{๖๓} ม^{๖๔}
เลือกร^{๖๕} ย^{๖๖} ยัง^{๖๗} ไม่^{๖๘} ได้^{๖๙} รับ^{๗๐} พระ^{๗๑} ราช^{๗๒} ทาน^{๗๓} ตารา^{๗๔} นั้น^{๗๕} ก็ดี^{๗๖} ก็ให้^{๗๗} คิต^{๗๘}
ตารา^{๗๙} เครื่อง^{๘๐} ราช^{๘๑} อิศ^{๘๒} รียา^{๘๓} ภร^{๘๔} ณ^{๘๕} อย่าง^{๘๖} สูง^{๘๗} ที่^{๘๘} ได้^{๘๙} รับ^{๙๐} พระ^{๙๑} ราช^{๙๒} ทาน^{๙๓}

มาตรา ๑๓ เจ้าน^๑ ก^๒ ที่^๓ จะ^๔ บรร^๕ พ^๖ ช^๗ น^๘ นั้น^๙ ถึง^{๑๐} เป็น^{๑๑} ผู้^{๑๒} ได้^{๑๓} รับ^{๑๔} พระ^{๑๕} ราช^{๑๖} ทาน^{๑๗}
ตารา^{๑๘} เครื่อง^{๑๙} ราช^{๒๐} อิศ^{๒๑} รียา^{๒๒} ภร^{๒๓} ณ^{๒๔} ก็^{๒๕} ไม่^{๒๖} ต้อง^{๒๗} คิต^{๒๘} ตารา^{๒๙} ใน^{๓๐} เวลา^{๓๑}
ส^{๓๒} ร^{๓๓} ว^{๓๔} ม^{๓๕} เลือกร^{๓๖} ย^{๓๗} ใน^{๓๘} งาน^{๓๙} ที่^{๔๐} จะ^{๔๑} บรร^{๔๒} พ^{๔๓} ช^{๔๔} น^{๔๕} นั้น^{๔๖}

มาตรา ๑๔ ให้^๑ เสด^๒ น^๓ บ^๔ ต^๕ี^๖ ทร^๗ ว^๘ ง^๙ เป็น^{๑๐} ผู้^{๑๑} ร^{๑๒} ก^{๑๓} ษา^{๑๔} ก^{๑๕} ร^{๑๖} ให้^{๑๗} เป็น^{๑๘} ไป^{๑๙} ตาม^{๒๐}
พระ^{๒๑} ราช^{๒๒} กำหนด^{๒๓} นั้น^{๒๔} ๗

ประกาศ^๑ มา^๒ ณ^๓ วันที่^๔ ๑^๕ ก^๖ ร^๗ ก^๘ ฎ^๙ า^{๑๐} ค^{๑๑} ม^{๑๒} รัตน^{๑๓} โก^{๑๔} ส^{๑๕} น^{๑๖} ท^{๑๗} ร^{๑๘} ศ^{๑๙} ก^{๒๐} ๑๓๐
เป็น^{๒๑} วันที่^{๒๒} ๒๓๓^{๒๓} ใน^{๒๔} รัช^{๒๕} ก^{๒๖} า^{๒๗} ด^{๒๘} บั^{๒๙} ต^{๓๐} ย^{๓๑} บ^{๓๒} น^{๓๓} นี้^{๓๔}